

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO - GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA
Gradonačelnik

KLASA: 024-03/22-03/26
URBROJ: 2170-1-15-00-22-2
Rijeka, 9. ožujka 2022.

Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/p predsjednice, gospođe Ane Trošelj

Predmet: MARIN RAČIĆ – pitanje člana Gradskog vijeća Grada Rijeke
- dostava odgovora

Poštovana gospođo Trošelj,

član Gradskog vijeća **MARIN RAČIĆ** je, temeljem članka 73. stavka 1. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke, postavio sljedeće pitanje:

“Uputio bih gradonačelniku upit u vezi financiranja osnovnih škola kojima je osnivač Grad, a na osnovu traženja Grada za izmjenama plana rashoda na teret decentraliziranih prihoda za 2022. godinu

Svjedoci smo činjenice najavljenih poskupljenja energenata, prvenstveno plina i električne energije tijekom ove kalendarske godine. koji će zasigurno uvelike utjecati na povećanje troškova koje škole imaju na toj poziciji. Grad Rijeka je 31. siječnja 2022. godine uputio školama dopis (KLASA 602-01/22-02/2, URBROJ: 2170-1-04-00-22-1) u kojem se adresira taj problem, ali na način da se od škola traži da navedeno povećanje troškova uračunaju u redovite rashode koje su planirali bez namjere da se isto povećanje kompenzira od strane Osnivača.

Dodatno me začudilo, a što u navedenom dopisu stoji, da se u navedena sredstva uračunavaju i nabavke higijenskih uložaka i dispnzera?! Činjenica je da se Gradska uprava redovito hvali kako u Rijeci postoji nadstandard u osnovnom školstvu, a isto se i u javnosti vrlo glasno propagira. S druge strane, sada vidimo da se taj "nadstandard" pokriva iz decentraliziranih prihoda osnovnih škola, koji su u ovoj godini u minimalnom propisanom iznosu sukladno Odluci Vlade RH od 30. prosinca 2021.

Konkretnije: školama se dodjeljuju sredstva u iznosu minimalnog financijskog standarda, a onda se od škola očekuje da u ista uračunaju rashode za znatno povećanje troškova ili za ono što se Gradska uprava hvali kao nadstandard?! Iz razgovora na terenu saznajem kako škole zbog navedenog moraju rezati troškove koje uključuju nabavku opreme, potrošnog materijala, edukacije učitelja ili kapitalnih izdataka, a što sigurno nije za pohvalu, posebno u vremenima u kojima je obrazovanje vrlo izazovno i prepuno rizika, nepredviđenih troškova i sl.

Moje pitanje glasi: ima li Grad namjeru povećati iznos financiranja za ove pozicije zbog povećanja troškova i zbog nametanja nekih nadstandarda (koji su sami po sebi pohvalni i hvale vrijedni!) ili će se isti prelići u redovito financiranje troškova koje je, usput budi rečeno, na razini minimuma kojeg je propisala Vlada RH, a zbog čega će škole otežano financirati bilo kakve nužne popravke (kao npr. curenje krova ili pokvareni vodokotlić), nabavku opreme, potrošnog materijala, troškove edukacije, a da ne spominjemo veća ulaganja kao što su kapitalni izdatci?”

Krajem svake kalendarske godine Vlada Republike Hrvatske donosi Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba osnovnog školstva i Uredbu o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Temeljem navedene Odluke Vlade priprema se gradska odluka o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja decentralizirane funkcije osnovnog školstva Grada Rijeke koju Gradonačelnik predlaže Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje. Svake godine, početak pripreme gradske Odluke je analiza potrošnje tj. ostvarenje svih materijalnih i financijskih rashoda osnovnih škola na teret decentraliziranih prihoda u prethodnoj godini te se uzimaju u obzir sve službene informacije dobivene od ravnatelja osnovnih škola koji su, kao poslovodni i stručni voditelj školske ustanove, dužni pratiti financijsko stanje ustanove te informirati Odjel o svim izvanrednim potrebama.

Naime, nakon donošenja Odluke i Uredbe od strane Vlade Republike Hrvatske za 2022. godinu, kojima je Gradu Rijeci utvrđeno manje bilančnih prava u odnosu na 2021. godinu, Odjel gradske uprave za odgoj i školstvo zatražio je od ravnatelja/ica osnovnih škola dostavu prijedloga plana, odnosno povećanje ili smanjenje na pojedinim stavkama, te obrazloženje svih materijalnih rashoda na kojima se planira povećanje.

U trenutku pripreme i izrade gradske Odluke nitko nije raspolagao konkretnim i konačnim informacijama o najavljenim poskupljenjima, posebice energenata, te je upravo zbog svih najava povećanja cijena, osnovnim školama za 2022. godinu bilancirano 1.150.732,53 kn više sredstava za materijalne i financijske rashode u odnosu na rashode koje su škole za navedenu namjenu utrošile tijekom 2021. godine. U 2022. godini Odlukom se ne planiraju sredstva za nabavu proizvedene dugotrajne imovine, točnije opreme i knjiga za školsku knjižnicu, s obzirom da su tijekom 2021. godine osnovne škole utrošile ukupno 2.510.308,26 kn za ovu namjenu, dok su u 2020. godini utrošile 1.547.852,33 kn, a u 2019. iznos od 1.481.232,70 kn. Dakle, osnovne škole su u posljednje tri godine, dakle od 2019. do 2021. godine, utrošile ukupno 5.539.393,29 kn za nabavu proizvedene dugotrajne imovine na teret decentraliziranih prihoda, a još dodatnih 3.275.469,41 kn škole su u istom razdoblju utrošile za istu namjenu na teret vlastitih i namjenskih prihoda. Taj iznos ne uključuje rashode za nabavu udžbenika. Iz svega prethodno navedenog vidljivo je da je u posljednje tri godine za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iz svih izvora financiranja u prosjeku ostvareno 350.000,00 kn rashoda po školi.

Školama svake godine ostaje višak neutrošenih decentraliziranih prihoda, što se može vidjeti i iz Odluke o raspodjeli financijskog rezultata Grada Rijeke za 2020. godinu kojom je, među ostalim, utvrđeno da je osnovnim školama na kraju 2020. godine ostalo neutrošeno 1.527.856,45 kn te je navedeni iznos, pored redovnih bilanciranih sredstava, u 2021. godini raspoređen za nabavu opreme i didaktičkog materijala svim osnovnim školama.

Grad Rijeka putem jedinstvenog računovodstveno-informacijskog sustava, odnosno Riznice, ima uvida u potrošnju svih rashoda ustanova, a osnovne škole s bilanciranim sredstvima raspoložu i koriste ih odgovorno i s pažnjom dobrog gospodara. Također, za istaknuti je da se ustanove u svakom trenutku mogu obratiti Odjelu gradske uprave za odgoj i školstvo i argumentirano opravdati svoje zahtjeve za povećanim troškovima.

Vezano za sredstva koja su na teret decentraliziranih prihoda osigurana za nabavu higijenskih uložaka i dispenzera, važno je napomenuti da se inicijativom koju je pokrenuo Grad Rijeka, a koja je vrijedna 165.805,00 kn, željelo pozitivno odgovoriti na rezultate istraživanja o menstrualnom siromaštvu i nedostatku higijenskih potrepština koji osim odraslih žena pogađa i djevojčice u osnovnim školama. Sukladno Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog sustava obrazovanja i odgoja, osnovna škola bi trebala osigurati sve higijensko-sanitarne uvjete. Osim toaletnog papira, papirnatih jednokratnih ručnika i sapuna Grad Rijeka stavlja da se u minimalni higijenski standard u 2022. godini ubraja i zadovoljavanje osnovne higijene djevojčica. Osnivač osnovnih škola treba brinuti o materijalnim potrebama svih škola te će Grad Rijeka i nadalje poticati osiguravanje primjerenog minimalnog higijenskog standarda u suradnji s ravnateljima/cama, koja niti u ovom slučaju nije izostala. Ovime se željelo stvoriti iste uvjete u svim gradskim školama, a ne da samo neke škole samoinicijativno osiguravaju ovu higijensku potrepštinu za učenice.

Po pitanju „nadstandarda“ svakako treba spomenuti 10.337.789,00 kn koliko se u 2022. godini osigurava za ostvarivanje Programa standarda iznad državnog standarda – šire javne potrebe na teret općih prihoda i primitaka Grada Rijeke.

Grad Rijeka je u skladu s potrebama osnovnih škola, u 2022. godini bilancirao osnovnoškolskim ustanovama financijska sredstva za podmirenje rashoda kojima će osnovne škole zadovoljiti svoje potrebe redovnog poslovanja, odnosno prosječno ostvarenje rashoda u posljednjih pet godina s uvećanjem od 12%. Ukoliko zbog povećanja cijena, pa čak i nakon primjene mjera Vlade Republike Hrvatske za ublažavanje rasta cijena, što se odnosi na porezno rasterećenje smanjenjem PDV-a na energente, hranu, higijenske uloške i dr., dođe do poremećaja redovnog poslovanja osnovnih škola, Grad će svakako osigurati potrebna sredstva iz proračunskih prihoda, a to su opći prihodi i primici te decentralizirani prihodi.

Na kraju, napomenuo bih da se, pored prethodno navedenih sredstava, osnovnim školama, za tekuće i investicijsko održavanje, točnije hitne intervencije, tekuće popravke i otklanjanje nedostataka utvrđenih od strane ovlaštenih pravnih osoba i drugih nadležnih tijela, sredstva osiguravaju u okviru financijskog plana Odjela gradske uprave za gospodarenje imovinom i u 2022. godini za tu je namjenu planirano izdvajanje od 1.443.477,00 kn.

Dakle, kod školskih ustanova, ukoliko financijskim sredstvima za materijalne i financijske rashode raspolažu odgovorno i pažnjom dobrog gospodara, ne bi smjelo doći do otežanog poslovanja u 2022. godini, jer je svakoj školi prosječni iznos ostvarenja svih materijalnih i financijskih rashoda u razdoblju od 2017. godine do 2021. godine, uvećan za 12%, što bi trebalo zadovoljiti sve njihove potrebe. Naravno da nitko u ovom trenutku ne može znati da li će doći do daljnjih, još većih poremećaja cijena na tržištu; ne samo energenata, već svih cijena na tržištu i kako će se to odraziti na rashode, kako Grada, tako i ustanova. Svakako, ako do takvih poremećaja dođe, pravovremeno će se donositi rješenja, ukoliko za to bude potrebe.

S poštovanjem,

